

Soubor indikátorů rozvoje sociální gramotnosti pro předškolní vzdělávání

(U – činnosti učitele, D – činnosti dítěte)

Oblast: Komunikace

Dítě zvládá techniku řeči (držení těla, dech, posazení hlasu, artikulace apod.), vnímá v praxi komunikace význam tónu hlasu (výrazu řeči) a používá ho.

- U: Učitel dává dětem podněty k optimalizaci techniky a výrazu jejich řeči.
- U: Učitel zavádí aktivity přímo učící dovednosti techniky sdělování (dýchání, artikulace) a (ve hrách) výrazového vyprávění, hraní postav apod.
- U: Učitel reaguje na promluvy dětí a formou jejich reflexe je opravuje, zdokonaluje apod.
- D: Dítě je schopno souvislého monologického projevu.

Dítě se vyjadřuje (přiměřeně svému věku) věcně, správně a jasně (příp. i stručně apod.).

- U: Učitel dává dětem prostor k vysvětlování, vyprávění atd., a v případě potřeby koriguje přítomnost objevujících se chyb.
- D: Dítě se vyjadřuje věcně, správně a jasně (příp. i stručně apod.).
- D: Dítě zvládá základní funkční moduly komunikace pro různé situace, dokáže v základních komunikačních situacích volit vhodný komunikační styl (viz: naslouchání, vysvětlování, zdravení, prosba, poděkování).

Dítě v konfliktních (např. spor) či potenciálně konfliktních (např. kritika) situacích rozlišuje a uplatňuje projevy respektující a nerespektující komunikace.

- U: Učitel seznamuje děti s prvky respektující a nerespektující komunikace, upozorňuje na ně, uvádí příklady.
- U: Učitel využívá praktických činností pro učení „já-výroků“ nebo postupů asertivních obran (mně se to nelíbí, nedělej mi to, chci si hrát sám).
- D: Dítě dokáže použít „já-výrok“ nebo některé asertivní formulace.
- D: Dítě dokáže obhájit svůj postoj a názor, řešit konflikt dohodou.

Dítě vyslechne (soustředěně) komunikačního partnera.

- U: Učitel upozorní dítě v okamžiku, je-li zřejmé, že svého komunikačního partnera neposlouchá.
- U: Učitel zavádí aktivity trénující naslouchání bez přerušování mluvčího.